

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

BM-II.059.1.177.2026

Warszawa, /elektroniczny znacznik czasu/

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację numer 15731 Pani Posłanki Wioletty Marii Kulpy, w sprawie zmniejszenia środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych na realizację zadań ustawowych samorządów powiatowych, proszę przyjąć poniższe wyjaśnienia.

Pragnę wskazać, że założenia do rocznego planu rzeczowo-finansowego Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) na przyszły rok ustalane są zgodnie z art. 34 ust. 6 pkt 3 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 r. o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz.U. z 2025 r. poz. 913), zwanej dalej „ustawą o rehabilitacji”.

Jako dokument o charakterze budżetowym, plan rzeczowo-finansowy musi znajdować pełne oparcie w przepisach prawa powszechnie obowiązującego w momencie jego sporządzania. Prace nad nim uwzględniały wieloletnie doświadczenie wynikające z realizacji planów w latach ubiegłych, co pozwala na realistyczną ocenę możliwości wydatkowych przy jednoczesnym uwzględnieniu diagnozy nowych potrzeb środowiska osób z niepełnosprawnościami.

W roku bieżącym Plan finansowy PFRON przewiduje na realizację przelewów redystrybucyjnych (łącznie z kosztami obsługi) kwotę w wysokości 2 350 000 tys. zł, w tym:

- dla samorządów wojewódzkich 475 353 tys. zł (bez kosztów obsługi),
- dla samorządów powiatowych 1 817 330 tys. zł (bez kosztów obsługi).

Wysokość środków, które można przekazać jednostkom samorządowym na realizację zadań, w tym wysokość dotacji celowej z budżetu państwa, określa plan finansowy na dany rok. Plan finansowy PFRON na rok 2026 zakładał przeznaczenie na realizację zadań ustawowych 10 101 112 tys. zł, w tym 628 000 tys. zł dotacji celowej z budżetu państwa (6,22% planu). Warto podkreślić, że plan finansowy PFRON na 2025 r. na realizację zadań ustawowych przewidywał 9 901 965 tys. zł, w tym 1 152 500 tys. zł dotacji celowej z budżetu państwa (11,64% planu). Kwota na realizację przelewów redystrybucyjnych w 2025 r. wynosiła (łącznie z kosztami obsługi) 2 417 820 tys. zł w tym: dla samorządów wojewódzkich 505 489 tys. zł (bez kosztów obsługi) oraz dla samorządów powiatowych 1 853 360 tys. zł (bez kosztów obsługi).

Odnośnie do czynników wpływających na poziom środków przekazywanych samorządom pragnę wskazać, że zgodnie z wyżej wskazanymi przesłankami wysokość środków w poszczególnych pozycjach planu określana jest na podstawie obowiązujących regulacji prawnych, zgłaszanych przez samorzady zapotrzebowani i sprawozdań z realizacji planu za lata poprzednie - przy uwzględnieniu możliwości finansowych funduszu, zobowiązań ustawowych oraz wysokości przyznanej dotacji celowej z budżetu państwa.

Pragnę dodatkowo wskazać, że w ostatnich latach podejmowano działania mające na celu stopniowe zwiększanie wysokości środków PFRON przekazywanych samorządom

wojewódzkim i powiatowym na dofinansowanie działalności zakładów aktywności zawodowej (ZAZ) oraz warsztatów terapii zajęciowej (WTZ).

W związku z sygnałami z WTZ i ZAZ, że dotychczasowe kwoty dofinansowania ze środków PFRON nie pokrywają kosztów prowadzonej przez nie działalności, w Ministerstwie Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej podjęto w drugiej połowie 2025 r. prace nad kolejną nowelizacją rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 13 maja 2003 r. w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. z 2019 r. poz. 1605, z późn. zm.). Celem prowadzonych prac było kolejne zwiększenie wysokości dofinansowania przekazywanego na działalność ww. placówek.

Rada Ministrów przyjęła 27 lutego 2026 r. rozporządzenie zmieniające rozporządzenie w sprawie algorytmu przekazywania środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych samorządom wojewódzkim i powiatowym (Dz. U. poz. 260). Na mocy wprowadzonych zmian zwiększono wysokość dofinansowania rocznego pobytu jednego uczestnika warsztatu terapii zajęciowej do 38 496 zł (o 3 300 zł) oraz rocznego pobytu jednej osoby ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności zatrudnionej w zakładzie aktywności zawodowej do kwoty 39 000 zł (tj. o 1 000 zł). Podwyższone kwoty dofinansowania obowiązują od 2026 r.

W efekcie w 2026 r. do samorządów wojewódzkich i powiatowych trafi dodatkowo około 110 mln zł ze środków PFRON przeznaczonych na dofinansowanie działalności warsztatów terapii zajęciowej oraz zakładów aktywności zawodowej, a także na obsługę tych zadań przez samorzady. Rozwiązanie to wpisuje się w działania ukierunkowane na wzmocnienie systemu wsparcia osób z niepełnosprawnościami oraz poprawę warunków funkcjonowania instytucji realizujących zadania w zakresie włączenia społecznego i zawodowego.

Informuję, że obecnie trwają uzgodnienia z Ministrem Finansów i Gospodarki w przedmiocie stosownych zmian w planie finansowym PFRON, które pozwalałyby pokryć zwiększone zapotrzebowanie na środki finansowe przekazywane jednostkom samorządowym.

Odpowiadając na pytanie o ograniczenie środków na likwidację barier architektonicznych i technicznych, pragnę wskazać, że samorzady mają swobodę w kształtowaniu wydatków w ramach przyznanych środków na rehabilitację zawodową i społeczną osób niepełnosprawnych zgodnie z lokalnymi potrzebami. Wysokość środków przeznaczona na dofinansowania do likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych na wnioski indywidualnych osób (art.35a ust.1 pkt 7 lit. d ustawy o rehabilitacji) jest zatem ustalana przez władze lokalne.

W odniesieniu do przekazania informacji statystycznych o wysokości środków PFRON w podziale na województwa oraz powiaty w latach 2022-2026 niżej załączam informacje ze sprawozdania z realizacji planu rzeczowo-finansowego PFRON za 2022 r., 2023 r. oraz 2024 r., a także informacje o planie finansowym z ustawy budżetowej dla Państwowego Funduszu Celowego - Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych za 2025 r. oraz 2026 r.

Tabela.1 Informacja z wykonania planu finansowego PFRON za lata 2022-2024

Zadanie	Plan wg Ustawy Budżetowej / Plan po zmianach (zł)	Wykonanie (zł)
	2022 rok¹	
Koszty realizacji zadań	7 945 287 000,00	6 636 563 827,33
Przelewy redystrybucyjne, z tego dla:	1 623 096 000,00	1 611 997 759,36
samorządów wojewódzkich na realizację zadań	264 272 000,00	255 240 756,12
samorządów wojewódzkich na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	6 607 000,00	6 381 102,00
samorządów powiatowych na realizację zadań	1 319 236 000,00	1 317 438 169,10
samorządów powiatowych na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	32 981 000,00	32 937 732,14
	2023 rok²	
Koszty realizacji zadań	8 687 132 000,00	7 574 898 517,05
Przelewy redystrybucyjne, z tego dla:	1 911 448 000,00	1 908 382 652,20
samorządów wojewódzkich na realizację zadań	335 071 000,00	333 907 903,47
samorządów wojewódzkich na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	8 377 000,00	8 348 041,67
samorządów powiatowych na realizację zadań	1 529 756 000,00	1 527 927 888,85
samorządów powiatowych na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	38 244 000,00	38 198 818,21
	2024 rok³	
Koszty realizacji zadań	9 801 965 000,00	8 634 681 015,55
Przelewy redystrybucyjne, z tego dla:	2 400 000 000,00	2 384 849 310,65
samorządów wojewódzkich na realizację zadań	486 993 000,00	474 953 603,28
samorządów wojewódzkich na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	12 175 000,00	11 873 849,38
samorządów powiatowych na realizację zadań	1 854 470 000,00	1 851 726 689,70

¹https://bip.pfron.org.pl/fileadmin/BIP/Budzet/Spraw_rzecz_fin_2022/Zarząd_Sprawozdanie_Zarządu_PFRON_z_realizacji_Planu_Rzeczowo-finansowego_z_dzialalnosci_PFRON_w_2022_Roku.pdf?utm_campaign=pfron&utm_source=df&utm_medium=download

²https://bip.pfron.org.pl/fileadmin/BIP/Budzet/Spraw_rzecz_fin_2023/Sprawozdanie_Zarządu_PFRON_z_realizacji_Planu_Rzeczowo-finansowego_z_dzialalnosci_PFRON_w_2023_Roku.pdf

³https://bip.pfron.org.pl/fileadmin/BIP/Budzet/2024_Spraw_rzecz_fin/Sprawozdanie_Zarządu_PFRON_z_realizacji_Planu_Rzeczowo-finansowego_z_dzialalnosci_PFRON_w_2024_Roku.pdf?utm_campaign=pfron&utm_source=df&utm_medium=download

samorządów powiatowych na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	46 362 000,00	46 295 168,29
--	---------------	---------------

Źródło: Opracowanie własne BON na podstawie danych PFRON

Tabela 2. Plan finansowy PFRON wg ustawy budżetowej na 2025 i 2026 rok

Zadanie/rok	2025 ⁴	2026 ⁵
Koszty realizacji zadań	9 901 965 000,00	10 101 112 000,00
Przelewy redystrybucyjne, z tego dla:	2 417 820 000,00	2 350 000 000,00
samorządów wojewódzkich na realizację zadań	505 489 000,00	475 353 000,00
samorządów wojewódzkich na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	12 637 000,00	11 884 000,00
samorządów powiatowych na realizację zadań	1 853 360 000,00	1 817 330 000,00
samorządów powiatowych na pokrycie kosztów obsługi realizowanych zadań	46 334 000,00	45 433 000,00

Źródło: Opracowanie własne BON na podstawie danych MF

Tabela 3. Podział środków PFRON dla wybranych samorządów wojewódzkich i powiatowych w latach 2022-2026

	2022 rok ⁶	2023 rok ⁷	2024 rok ⁸	2025 rok ⁹	2026 rok ¹⁰
województwo mazowieckie	18 252 546	24 475 823	37 330 357	37 734 432	32 188 975
powiaty:					
miasto Płock	5 446 242	6 369 442	7 733 839	7 902 615	7 332 557
płocki	8 062 564	9 374 239	11 436 980	12 714 808	12 419 855
gostyniński	1 665 443	2 061 690	2 591 750	2 665 471	2 516 570
sierpecki	1 584 046	1 890 236	2 386 074	4 306 904	2 370 368
żuromiński	1 141 459	1 343 045	1 655 105	1 668 795	1 580 367
mławski	1 164 074	1 335 912	1 658 038	1 705 613	1 446 429
przasnyski	1 369 872	1 676 001	2 193 946	2 208 545	1 807 825
ciechanowski	1 944 342	2 179 834	2 660 172	2 782 092	2 442 250
płoński	1 675 491	1 867 256	2 352 544	2 479 330	2 191 215
żyrardowski	2 175 424	2 431 643	2 985 232	3 239 060	2 848 298
sochaczewski	2 112 097	2 336 424	2 943 214	3 266 476	3 084 257

Źródło: Opracowanie własne BON na podstawie danych PFRON

Z wyrazami szacunku

z up. Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

Maja Nowak

Pełnomocnik Rządu do Spraw Osób Niepełnosprawnych

Sekretarz Stanu

⁴ <https://www.gov.pl/web/finanse/ustawa-2025>⁵ <https://www.gov.pl/web/finanse/ustawa-2026>⁶ <https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/informacja-o-podziale-srodkow-finansowych-dla-samorzadow-wojewodzkih-i-powiatowych-w-roku-202/>⁷ <https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/informacja-o-podziale-srodkow-finansowych-dla-samorzadow-wojewodzkih-i-powiatowych-w-roku-2023/><https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/informacja-o-ponownym-podziale-srodkow-finansowych-dla-samorzadow-wojewodzkih-w-roku-2023/>⁸ <https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/informacja-o-podziale-srodkow-finansowych-dla-samorzadow-wojewodzkih-i-powiatowych-w-roku-2024/>⁹ <https://www.pfron.org.pl/institucje/samorzady/szczegoly-aktualnosci/news/informacja-o-podziale-srodkow-finansowych-dla-samorzadow-wojewodzkih-i-powiatowych-w-roku-2025/><https://www.pfron.org.pl/komunikaty-z-regionu/szczegoly-komunikatu/news/informacja-o-ponownym-podziale-srodkow-finansowych-dla-samorzadow-powiatowych-w-roku-2025/>¹⁰ <https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/informacja-o-podziale-srodkow-finansowych-dla-samorzadow-wojewodzkih-i-powiatowych-w-roku-2026/>

/-kwalifikowany podpis elektroniczny-/